

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijs 3: Ekonomska statistika

Indeks Uvoznih Cena K3 2017

Predgovor

Agencija za Statistiku Kosova (ASK), odnosno Odeljenje Ekonomskih Statistika i Nacionalnih Računa počela je objaviti Indeks Uvoznih Cena (IUC) u junu 2009.godine. Prikupljanje uvoznih cena počelo je početkom 2006.godine. Cene se prikupljaju kvartalno i pokrivaju najreprezentativnih uvoznih preduzeća koja su bila aktivna u većini opština za prvi kvartal 2006. godine - treći kvartal 2017.godine.

Publikacija sadrži tabelu Indeksa Uvoznih Cena na Kosovu na kvartalnoj osnovi, K1 2006 – K3 2017, godišnji prosek za 2006 - 2017 (2010 = 100) sa kvartalnim i godišnjim promenama u procentima, grafički prikaz, tabelu za težine, kvartalni indeks K3 2017, kvartalne promene (K2 2017 – K3 2017) i godišnje promene (K3 2016 – K3 2017) za sektore prema Harmonizovanom Sistemu.

IUC je pripremljen u skladu sa evropskim standardima i metodologijama i u saradnji sa stručnjacima iz Statistike Švedske i Švedske Agencije za Međunarodni Razvoj i Saradnju (SIDA). IUC je u razvoju i u budućnosti će biti dodato više podataka u vezi posmatranja cena.

Komentare, primedbe, predloge i sugestije u vezi ove publikacije su dobrodošli i oni se mogu poslati na email adresu: ekonomic@ks-gov.net

Publikaciju su pripremili:

Illir T. Berisha - Direktor odeljenja
Ibish Asllani – Šef divizije
Hamdi Jupolli - Šef sektora

Decembar, 2017

Izvršni Direktor ASK,
Isa Krasniqi

Skraćenice i znaci

IUC	Indeks Uvoznih Cena
ASK	Agencija za Statistiku Kosova
SCO	Svetska Carinska Organizacija
K1	Prvi kvartal
K2	Drugi kvartal
K3	Treći kvartal
K4	Četvrti kvartal
:	Šfra nije dostupna
0	Manje od polovine korišćene jedinice
-	Nije primenljivo
%	Procenat
W	Statistički ponderi (specifične težine)
Ø	Prosek

Sadržaj

	Strana
Indeks uvoznih cena (IUC) za treći kvartal 2017	4
Tabela 1: Indeks uvoznih cena (IUC) K1 2006 – K3 2017 (2010 = 100), kvartalne i godišnje promene u procentima	5
Figura 1: Razvoj IUC, K1 2006 – K3 2017 (2010=100)	6
Tabela 2: Težine, Indeksi, tromesečjne i godišnje promene u procentima prema sekcijama Harmonizovanog Sistema	7
Metodologija	8,9

Indeks uvoznih cena (IUC) za treći kvartal 2017

Indeks Uvoznih Cena na Kosovu je beležio rast u proseku za 0.8 % između K2 2017 i K3 2017. U odnosu na K3 2016 uvozne cene su rasle u proseku za 3.9 %.

Drugi kvartal 2017 – Treći kvartal 2017 0.8 %

Uvozne cene na Kosovu su porasle u proseku za 0.8 % između K2 2017 i K3 2017. Veći rast cena beležen je u sektorima: biljnih proizvoda (6.7 %), bazični metali i proizvodi od bazičnih metala (3.7 %), obuća (2.2 %), tekstil i tekstilnih proizvoda (2.0 %), životinje, proizvodi životinjskog porekla (1.3 %), mineralni proizvodi (1.1 %), papir i proizvodi od papira (0.9 %), plastika, guma i proizvodi od njih (0.6 %), prehrambeni proizvodi, pića i duvan (0.5 %) i proizvodi od kamena i gipsa, keramički proizvodi i staklo (0.5 %).

Pad je uglavnom neutralizovan padom cena kod: koža i njeni proizvodi (-7.3 %), razni gotovi proizvodi (-2.8 %), mašine i uređaji, meh. i električni uređaji (-1.6 %), optički i lekarski instr. fotograf. muzič. in. itd. (-1.5 %), jestiva ulja (-1.3 %), proizvodi hemijske industrije (-0.2 %) i drvo i proizvodi od drveta (-0.1 %) i transportna sredstva (-0.1 %).

Treći kvartal 2016 – Treći kvartal 2017 3.9 %

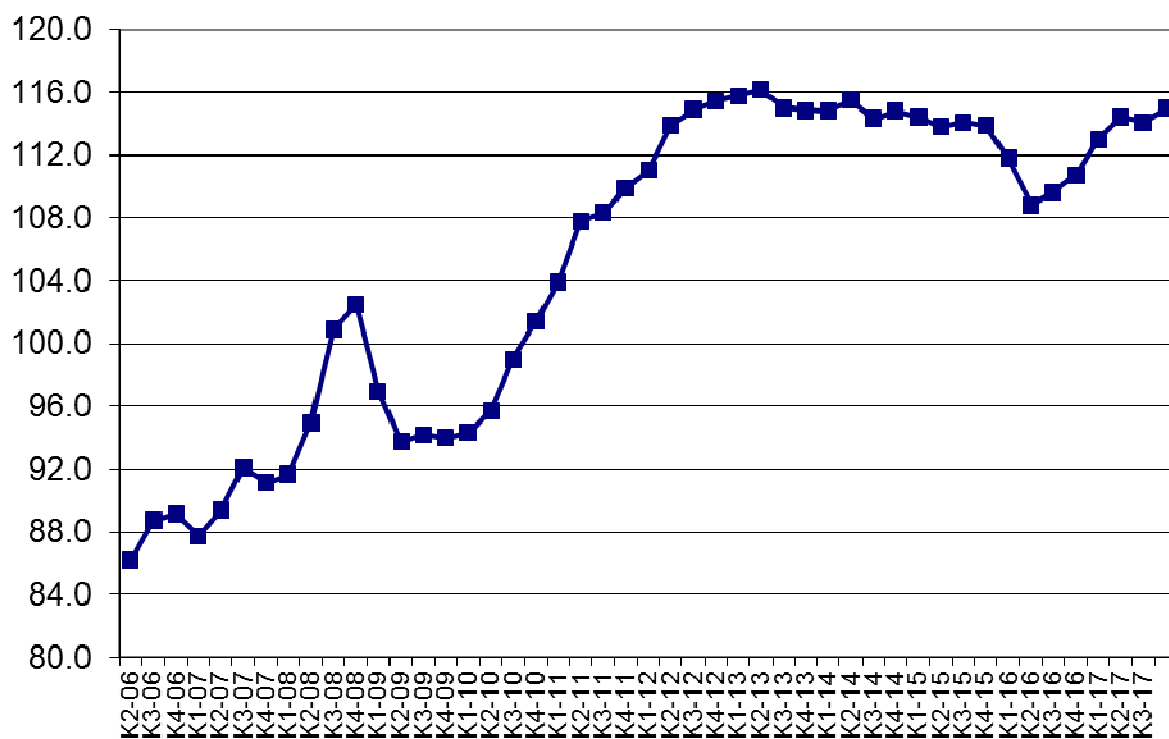
Uvozne cene na Kosovu su porasle u proseku za 3.9 % između K3 2016 i K3 2017. Veći rast po sektorima beležen je kod: biljnih proizvoda (18.6 %), mineralnih proizvoda (10.4 %), bazični metali i proizvodi od bazičnih metala (10.4 %), tekstil i tekstilnih proizvoda (4.8 %), proizvodi od kamena i gipsa, keramički proizvodi i staklo (4.1 %), plastika, guma i proizvodi od njih (3.9 %), optički i lekarski instr. fotograf., muzič. in. itd. (3.8 %), životinje, proizvodi životinjskog porekla (3.6 %), drvo i proizvodi od drveta (3.2 %), jestiva ulja (1.2 %) i prehrambeni proizvodi, pića i duvan (0.2 %).

Rast cena uglavnom je neutralizovan padom cena u sektorima : koža i njeni proizvodi (-3.5 %), papir i proizvodi od papira (-3.3 %), obuća (-2.9 %), razni gotovi proizvodi (-2.8 %), pogonske mašine i uređaji, meh. i električni uređaji (-2.2 %), proizvodi hemijske industrije (-0.9 %) i transportna sredstva (-0.7 %).

Tabela 1: Indeks uvoznih cena (IUC) K1 2006 – K3 2017 (2010 = 100), kvartalne i godišnje promene u procentima

Godine	Tromesečne	Indeksi (2010 = 100)	Tromesečne promene u procentima	Godišnje promene u procentima
2006	K 1	86.2	:	:
	K 2	88.7	2.9	:
	K 3	89.1	0.5	:
	K 4	87.7	-1.6	:
	Prosek godine 2006	87.9	:	:
2007	K 1	89.4	1.9	3.7
	K 2	92.1	3.1	3.9
	K 3	91.1	-1.1	2.2
	K 4	91.6	0.6	4.5
	Prosek godine 2007	91.1	:	3.6
2008	K 1	95.0	3.6	6.3
	K 2	100.9	6.2	9.5
	K 3	102.5	1.6	12.5
	K 4	96.9	-5.4	5.8
	Prosek godine 2008	98.8	:	8.5
2009	K 1	93.7	-3.3	-1.3
	K 2	94.2	0.5	-6.6
	K 3	94.0	-0.2	-8.3
	K 4	94.3	0.4	-2.7
	Prosek godine 2009	94.1	:	-4.8
2010	K 1	95.7	1.5	2.1
	K 2	99.0	3.4	5.1
	K 3	101.4	2.5	7.9
	K 4	103.9	2.5	10.2
	Prosek godine 2010	100.0	:	6.3
2011	K 1	107.8	3.7	12.6
	K 2	108.4	0.5	9.5
	K 3	109.9	1.4	8.3
	K 4	111.0	1.0	6.8
	Prosek godine 2011	109.3	:	9.3
2012	K 1	113.9	2.6	5.6
	K 2	114.9	0.9	6.0
	K 3	115.4	0.5	5.0
	K 4	115.8	0.3	4.3
	Prosek godine 2012	115.0	:	5.2
2013	K 1	116.1	0.3	2.0
	K 2	115.0	-1.0	0.1
	K 3	114.8	-0.1	-0.5
	K 4	114.8	0.0	-0.8
	Prosek godine 2013	115.2	:	0.2
2014	K 1	115.5	0.6	-0.6
	K 2	114.3	-1.0	-0.6
	K 3	114.8	0.5	0.0
	K 4	114.4	-0.4	-0.3
	Prosek godine 2014	114.7	:	-0.4
2015	K 1	113.8	-0.5	-1.4
	K 2	114.1	0.3	-0.2
	K 3	113.9	-0.2	-0.8
	K 4	111.8	-1.8	-2.3
	Prosek godine 2015	113.4	:	-1.2
2016	K 1	108.8	-2.6	-4.4
	K 2	109.6	0.7	-3.9
	K 3	110.7	1.0	-2.8
	K 4	113.0	2.1	1.1
	Prosek godine 2016	110.5	:	-2.5
2017	K 1	114.4	1.3	5.2
	K 2	114.1	-0.3	4.1
	K 3	115.0	0.8	3.9

Figura 1: Razvoj IUC, K1 2006 – K3 2017 (2010=100)

Tabela 2: Težine, indeksi, mesečne i godišnje promene u procentima po sekcijama Harmonizovanog sistema

Šifra	Grupa	Težina	K3- 2017 2010 =100	K3 - 2017 K2 - 2016	K3 - 2017 K3 - 2016
01-21	IUC - Ukupno	1000	115,0	0,8	3,9
01	Žive životinje, proizvodi životinskog porekla	38	124,9	1,3	3,6
02	Biljni proizvodi	54	190,1	6,7	18,6
03	Jestiva ulja	10	152,4	-1,3	1,2
04	Prerađena hrana, pića i duvan	133	112,5	0,5	0,2
05	Mineralni proizvodi	119	109,3	1,1	10,4
06	Industrijski hemijski proizvodi	82	107,6	-0,2	-0,9
07	Plastika,guma i srodni artikli	69	112,9	0,6	3,9
08	Koža i njeni proizvodi	2	98,4	-7,3	-3,5
09	Drvo i proizvodi od drveta	26	124,8	-0,1	3,2
10	Hartija i artikli od hartije	16	110,0	0,9	-3,3
11	Tekstil i tekstilni proizvodi	44	114,7	2,0	4,8
12	Obuća	12	148,6	2,2	-2,9
13	Proizvodi od kamena.gljine, keramike i stakla	40	111,1	0,5	4,1
14	Biseri, drago kamenje, opl.metali itd.	:	:	:	:
15	Bazični metali i metalni proizvodi	99	102,4	3,7	10,4
16	Pogonske mašine i uređaji, meh.i el..	129	107,3	-1,6	-2,2
17	Transportna sredstva	81	110,5	-0,1	-0,7
18	Optički i lekarski instr.fotog.,muzič. in. itd.	12	112,0	-1,5	3,8
19	Oružje i municije	:	:	:	:
20	Razni proizvedeni artikli	34	112,3	-2,8	-2,3
21	Umetnička dela	:	:	:	:

Metodologija

Cene se prikupljaju na kvartalnoj osnovi u 7 regionalnih centara na Kosovu: Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu koji pokrivaju reprezentativne kompanije koje su bile aktivne u većini opština.

Počev od prvog kvartala 2006, cene su prikupljene na kvartalnoj osnovi za oko 180 artikala od sedamdeset preduzeća. Tokom 2006 mnoge nove procene su dodate i za period 2007-2008 broj prikupljenih cena je oko 250. Od 2009 godine broj prikupljenih cena je oko 300. Od 2015 godine broj prikupljenih cena je oko 500.

Rezultati su prezentirani prema Harmonizovanom sistemu Svetske carinske organizacije (SCO).

Podaci cena su prikupljeni za uzorak tipičnih transakcija za robe koje su uvezene na Kosovu.

Uzrokovanje i izračunavanje težina

Uzorak je dizajniran na osnovu podataka spoljne trgovine. Ovaj podatak se koristi za izračunavanje težina. Težine su zasnovane na informacijama iz komercijalnih podataka Y-1 (prethodna godina), a ažuriraju se na godišnjem nivou. Ažuriranjem težina za svaku godinu korpa IUC će odražavati promene u obrascima trgovine. IUC će se uticati i promenama cena i promenama strukture uvoza

Statistička promenljiva

Glavan promenljiva je cena; ona se može izveštavati u bilo kojoj valuti. Cene iskazane u stranim valutama se konvertiraju u EVRIMA. Monetarna jedinica računa i izveštavana, su, dakle, dodatna variabla. Kada su cene izveštavane u stranim monetarnim jedinicama, onda se koristi prosečan kvartalni kurs Švedske centralne banke za njihovo konvertiranje u EVRIMA.

Jednačine za izračunavanje indeksa

Indeks uvoznih cena može se opisati kao Lasperov (Laspeyres) indeks lančanog godišnjeg tipa. Lasperov indeks se definiše kako je dato u nastavku:

$$I^t = \frac{\sum_{i=1}^n P_i^t Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} = \sum_{i=1}^n \frac{P_i^0 Q_i^0}{\sum_{i=1}^n P_i^0 Q_i^0} \times \frac{P_i^t}{P_i^0}$$

Gde su P^0 i P^t cene po jedinici u baznom periodu (0) i periodu poređenja (t), i Q^0 koja predstavlja količinu baznog perioda. Sabiranje se vrši pomoću proizvoda n. U gore datom centralnom elementu, indeks se iskazuje stepenom između sabirane vrednosti iznosa baznog perioda u periodu poređenja i u nivou cene. Indeks, takođe, može se iskazati kao finalni elemenat, kao gruba prosečna ponderisana cena robe sa vrednostima perioda.

Indeks cena obračunava se aktuelnim kvartalom godine, kao period poređenja i četvrtim kvartalom u godini **Y-1** kao period referentne cene. Period težine je godinu **y-1**. Na ovaj način odnos je definisan kao:

$$I_{y-1,q4}^{y,q} = \frac{\sum_{s=1}^k V_s}{\sum_{s=1}^k V_s} \times \frac{P_s^{y,q}}{P_s^{y-1,q4}}$$

gde je vrednost težine V_s vrednost godišnjih transakcija koje su predstavljeni specifikacijom **s**. Sabiranje se vrši putem specifikacije **k**.

Broj lančanog indeksa se izračunava za kvartale i ukazuje na određen nivo cene kvartala u poređenju sa nivoom prosečne cene u 2010 (2010 = 100).

$$I_{2010}^{y,q} = \frac{100}{\frac{1}{4} \sum_{q=1}^4 I_{2009,q4}^{2010,q}} \times \prod_{Y=2010}^{y-1} I_{Y-1,q4}^{Y,q4} \times I_{y-1,q4}^{y,q}$$

Izračunavanje promena

Kvartalna promena izračunava se kao:

$$\left[\left(\frac{IMPI_0^{Y,q}}{IMPI_0^{Y,q-1}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Kvartalna procentualna promena}$$

$IMPI_0^{Y,q}$ = Indeks cena uvoza za tekući kvartal q

$IMPI_0^{Y,q-1}$ = Indeks cena uvoza za prethodni kvartal q-1

Godišnja promena se obračunava kao:

$$\left[\left(\frac{IMPI_{2010}^{Y,q}}{IMPI_{2010}^{Y-1,q}} \right) - 1 \right] * 100 = \text{Godišnja procentualna promena}$$

$IMPI_{2010}^{Y,q}$ = Lančani indeks uvoznih cena za tekući kvartal q

$IMPI_{2010}^{Y-1,q}$ = Lančani indeks uvoznih cena za prethodnu godinu i kvartal q

Agencija za Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011. Program Zvanične Statistike, 2013/2017 je na implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: *Departmane za proizvodnju statistika (Departman za ekonomske statistike i nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. **Departmani podrške**; Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman za politike, planiranja, kordinacije i komunikacije, Departman popis i istraživanje i Departman administracije. U okviru Agencije takođe su obrazovana i **Regionalne kancelarije** su u Đakovici, Gnjilanu, Mitrovici, Peći, Prizrenu, Prištini i Uroševcu.*

Broj zaposlenih i budžet još su ograničeni. Ukupno zaposleni su 143 radnika, od njih 98 (68.5%) u sedištu Agencije, dok u Regionalnim Kancelarijama 45 (31.5%). Agencija ima sledeću kvalifikacionu strukturu: 61.7% sa visokom obrazovanjem, 15.4% sa višim obrazovanju i 17.5% sa srednjen obrazovanjem.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske, DFID-om, UNFPA, UNDP, UNIVEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011.godini uspešno je sproveden projekat Popisa Stanovništva, Domaćinstava i Stanova, dok u 2014.godini je takođe uspešno je sproveden Popis Poljoprivrede.Podaci dobijeni iz ovih popisa će imati važnu ulogu u izradu razvojnih politika.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** **AGENCIJA ZA STATISTIKE KOSOVA,**
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +381 (0) 38 200 31 129
Izvršni direktor: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** infoask@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://ask.rks-gov.net/>